

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

==== Izpitna pola 3 =====

Četrtek, 27. avgust 2009 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitsna pola vsebuje 4 strukturirane naloge, od katerih izberite 3. Pri vsaki nalogi tudi označite, na kateri del odgovarjate (A, B ali C). Število točk, ki jih lahko dosežete, je 33; vsaka naloga je vredna 11 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve tri naloge, ki ste jih reševali.

1	2	3	4

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. Imate izjemno priložnost odpotovati v vesolje in pristati na še neodkritem planetu. Tam srečate nenavadna živa bitja. Predstavljajte si, kako so videti ta bitja iz vesolja, kako se prehranjujejo in kako razmnožujejo, kako se sporazumevajo med seboj in z vami.

- A) Opredelite pojem predstavljanje. Razlikujemo spominske in domišljjske predstave.
Katero vrsto predstav ponazarja besedilo naloge? (3 točke)

B) S primeri ponazorite, kako bi opisali svojo predstavo bitja iz vesolja
mladostnik z vidnim učnim stilom, mladostnik s slušnim učnim stilom
in mladostnik z gibalnim učnim stilom. (4 točke)

C) Presodite in pojasnite, kako si lahko s predstavljanjem pomagamo
pri učenju (3 presoje). (4 točke)

2. V večjih mestih se vsako jutro znajdemo v prometnem zamašku.
Zaradi potresa v Indijskem oceanu je rušilna moč cunamija zahtevala življenje več kakor 300.000 ljudi.
Ana Marija je zadela na loteriji glavni dobitek.

- A) Vsi trije navedeni dogodki predstavljajo stresno situacijo.
Opredelite stres in iz zgornjih trditev izpišite stresorje. (3 točke)

B) Na stres se lahko odzovemo konstruktivno ali nekonstruktivno. Opišite oba možna odziva na stresno situacijo in vsakega ponazorite s primerom. (4 točke)

C) Presodite, katere osebnostne značilnosti omogočajo lažje premagovanje stresa, in za posamezno lastnost utemeljite zakaj. (4 točke)

3. Dijak je prišel k šolski svetovalni delavki s problemom, da se pri učenju ne more zbrati. Svetovalna delavka je po korakih razčlenila njegov problem in se lotila reševanja.

- A) Navedite in razporedite po vrstnem redu cilje psihologije.
Kateri od navedenih ciljev so teoretični, kateri praktični? (3 točke)

B) S primerom ponazorite, kako se kaže uresničevanje posameznih ciljev v delu šolske svetovalne delavke, ko je obravnavala dijakov problem nezbranosti pri učenju. (4 točke)

C) Presodite in utemeljite, kako nam lahko psihološko znanje koristi v šoli oziroma pri izobraževanju nasploh. (4 točke)

4. Sedemnajstletna Maja dosega nadpovprečne učne rezultate pri slovenščini in tujih jezikih. Pri branju poezije zlahka razume metafore, vsebino zapletenih besedil pa jasno in tekoče povzema s svojimi besedami. Njen besedni zaklad pri angleščini je obsežen, zato nima težav pri hitrem prevajanju. Doma mlajšemu bratu vedno sproti prevaja iz angleščine risanke, ki jih skupaj gledata po televiziji.

- A) Pri Maji sta še posebno izražena besedni faktor in faktor besednosti. Opišite poimenovana primarna faktorja inteligenčnosti (po Thurstonu) in poimenujte področje osebnostne strukture, v katero uvrščamo inteligenčnost. (3 točke)

B) Poimenujte še tri primarne faktorje inteligenčnosti (po Thurstonu), ki v besedilu naloge niso opisani. Za vsakega od njih sestavite nalogu (vprašanje), s katero bi lahko pri testu inteligenčnosti merili razvitost tega faktorja pri posamezniku. (4 točke)

C) Presodite, kdaj (v kakšne namene) psihologi najpogosteje merijo inteligenčnost posameznikov s testi, in pojasnite dve možni pomanjkljivosti testov inteligenčnosti. (4 točke)

Prazna stran